

Υπολογισμός της Νόμιμης Μοίρας (ΑΚ 1831 επ.)

Πραγματική Κληρονομία	
Η αξία που έχει σε χρήμα το ακαθάριστο ενεργητικό της περιουσίας κατά τον χρόνο του θανάτου: Δικαιώματα + Υποχρεώσεις + Έννομες και Πραγματικές καταστάσεις + Κληροδοσίες + Δωρεές αιτία θανάτου	

Πλασματική Κληρονομία	
Αφαιρούμενα Κονδύλια Χρέη (SOS όχι χρέη οι κληροδοσίες <u>και οι τρόποι</u>) + δαπάνες κηδείας + εξοδα απογραφής	Προστιθέμενα Κονδύλια (ΑΚ 1831) Λογιστική προσθήκη: <u>Αξία των χαριστικών εν ζωή και αιτία θανάτου δικαιωμάτων του κληρονομούμενου σε μεριδούχο ή τρίτον (τα τελευταία 10 χρόνια). Εκτός αν έγιναν από λόγους ευπρέπειας ή κοινωνικού καθήκοντος.</u>

Τελολογική συστολή ΑΚ 1831 παρ. 2: προστίθενται οι χαριστικές δικαιωπραξίες μόνο αν πρόκειται για σχέσεις μεριδούχων που ανήκουν στην ίδια τάξη (κατιόντων μεταξύ τους ή κατιόντων και συζύγου ή γονέων και συζύγου). Να μην υπολογίζονται οι χαριστικές εν ζωή δικαιωπραξίες προς κατιόντες που έχουν προαποβιώσει στην περίπτωση υπολογισμού της νόμιμης μοίρας των γονέων.

Οι χαριστικές παροχές του κληρονομούμενου προς τους γονείς του όταν in concreto μεριδούχοι είναι οι κατιόντες θεωρούνται ως παροχές προς τρίτους και προστίθενται μόνο εφόσον έγιναν μέσα στην τελευταία 10ετία.

Κρίσιμος χρόνος: Η αξία των παροχών κατά τον χρόνο εκπλήρωσης της παροχής

Υπολογισμός νόμιμης μοίρας αναγκαίου κληρονόμου (ΑΚ 1825: Μισό της εξ αδιαθέτου μερίδας):

- Υπολογισμός του ποσοστού της εξ αδιαθέτου μερίδας.
- Διαίρεση δια του δύο ή πολλαπλασιασμός με το 1/2.
- Βρίσκουμε την αξία της νόμιμης μοίρας με βάση το ποσοστό αυτό και την αξία της πλασματικής κληρονομίας.
- Εκφράζουμε την αξία αυτή σε ποσοστό επί της πραγματικής αξίας.

Υπολογισμός αξίας της μερίδας που πράγματι καταλείφθηκε στον μεριδούχο:

- Δεν υπολογίζονται οι άκυροι περιορισμοί: ΑΚ 1829.
- ΑΚ 1833: Λογιστική πρόσθεση στην αξία της καταλειφθείσας μερίδας της αξίας των παροχών εν ζωή που έγιναν στον συγκεκριμένο μεριδούχο.

Σύγκριση της αξίας της πραγματι καταλειφθείσας μερίδας με την αξία της νόμιμης μοίρας για να δούμε αν έχει προσβληθεί η νόμιμη μοίρα του δικαιούχου.

Προσβολή της νόμιμης μοίρας	
Πράγματι Καταλειφθείσα Μερίδα	Αξία Νόμιμης Μοίρας επί της Πλασματικής Περιουσίας που διακαιούται να λάβει ο μεριδούχος

Μή Προσβολή της νόμιμης μοίρας	
Πράγματι Καταλειφθείσα Μερίδα	Αξία Νόμιμης Μοίρας επί της Πλασματικής Περιουσίας που διακαιούται να λάβει ο μεριδούχος

Άλλος τρόπος υπολογισμού είναι κατά την κρατούσα άποψη η αφαίρεση των παροχών από την νομιμη μοίρα του λήπτη:

- ΑΚ 1833: Καταλογισμός των παροχών.
- Από την αξία της νόμιμης μοίρας επί της πλασματικής κληρονομίας αφαιρείται η αξία των παροχών, με την αξία που αυτές είχαν κατά τον χρόνο που έγιναν.

Υπολογισμός Νόμιμης Μοίρας σε Περίπτωση Συνεισφοράς (ΑΚ 1834)

1. Μόνο Συνεισενεκτέες παροχές - Όχι καταλογισμός (Δεν εφαρμόζεται η παράγραφος 2 του ΑΚ 1834)

- Υπολογισμός της πλασματικής κληρονομίας.
- Υπολογισμός της αξίας της εξ αδιαθέτου μερίδας του καθενός επί της πλασματικής κληρονομίας με την διαίρεση: $\frac{\text{Πλασματική Κληρονομία}}{\text{Αριθμός Κατιόντων}}$
- Υπολογισμός της αξίας της πλασματικής εξ αδιαθέτου μερίδας του υποχρέου σε συνεισφορά με την αφαίρεση από την παραπάνω αξία της συνεισενεκτέας παροχής.
- Υπολογισμός της αξίας της νόμιμης μοίρας με την διαίρεση δια του 2 της αξίας της πλασματικής εξ αδιαθέτου μερίδας του υποχρέου σε συνεισφορά.

2. Συνεισενεκτέες και Καταλογιστές παροχές

- Υπολογισμός της πλασματικής κληρονομίας.
- Υπολογισμός της αξίας της εξ αδιαθέτου μερίδας του καθενός επί της πλασματικής κληρονομίας με την διαίρεση: $\frac{\text{Πλασματική Κληρονομία}}{\text{Αριθμός Κατιόντων}}$
- Υπολογισμός της αξίας της πλασματικής εξ αδιαθέτου μερίδας του υποχρέου σε συνεισφορά με την αφαίρεση από την παραπάνω αξία της συνεισενεκτέας παροχής.
- Υπολογισμός της αξίας της νόμιμης μοίρας με την διαίρεση δια του 2 της αξίας της πλασματικής εξ αδιαθέτου μερίδας του υποχρέου σε συνεισφορά (ΑΚ 1825).

Με τον τρόπο αυτό διαιρέθηκε δια δυο και η αξία της παροχής και γι αυτό η παρ. 2 της ΑΚ 1834 ορίζει ότι η παροχή καταλογίζεται για την μισή της μόνο αξία ώστε στο τέλος με την πρόσθεση στο παραπάνω αποτέλεσμα της μισής αξίας της συνεισενεκτέας και καταλογιστής παροχής αυτή τελικά να καταλογίζεται ολόκληρη στη νόμιμη μοίρα.

- Καταλογισμός την νόμιμη μοίρα του υποχρέου του ΜΙΣΟΥ της αξίας της της συνεισενεκτέας και καταλογιστής παροχής.

Στο ίδιο αποτέλεσμα θα καταλήγαμε αν εφαρμόζαμε την διαδικασία που περιγράφεται στα άρθρα ΑΚ 1831 και ΑΚ 1833:

- Πλασματική Κληρονομία.
- Υπολογισμός νόμιμης μοίρας με διαίρεση με τον αριθμό των κατιόντων: $\frac{\text{Πλασματική Κληρονομία}}{\text{Αριθμός Κατιόντων}}$
- Καταλογισμός βάσει της ΑΚ 1833 της παροχής στο σύνολό της.

3. Τρόπος υπολογισμού νόμιμης μοίρας των κατιόντων όταν συντρέχει και η Σύζυγος.

- Υπολογισμός της νόμιμης μοίρας της συζύγου με βάση την πλασματική κληρονομία του ΑΚ 1831.
- Αφαίρεση της αξίας της εξ αδιαθέτου μερίδας της συζύγου από την ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ περιουσία κατα την κρατούσα γνώμη και από την ΠΛΑΣΜΑΤΙΚΗ περιουσία κατ' άλλη γνώμη .
- Στην περίπτωση της κρατούσας γνώμης προσθέτουμε λογιστικά την αξία των συνεισενεκτέων παροχών στο υπόλοιπο της κληρονομίας που θα μοιραστούν οι κατιόντες:
$$\text{ΥΠΟΛΟΙΠΟ} = (\text{ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ} - \text{ΣΥΖΥΓΤΟΣ}) + \text{ΠΑΡΟΧΕΣ}$$
- Υπολογισμός της νόμιμης μοίρας του καθενός και καταλογισμός στον κάθε υπόχρεο της παροχής σύμφωνα με τα ανωτέρω.